

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 52/2567

อัยการสูงสุด โจทก์ นาย ท. กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 151, ป.วิ.อ. มาตรา 158

ย่อ / หลักกฎหมาย

ฟ้องโจทก์ที่บรรยายว่า จำเลยที่ 1 ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและอนุมัติเบิกจ่ายเงินในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า (เหนือ) ปี 2558 ในงบประมาณ 390,000 บาท ...เป็นฟ้องที่เข้าใจได้แล้วว่าจำเลยที่ 1 มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการเงินที่เป็นงบประมาณซึ่งเป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภาเพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า (เหนือ) ปี 2558 อันเป็นองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา 151 แล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86, 151, 157 จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) จำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) ประกอบมาตรา 86 จำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 1 ปี และปรับ 9,000 บาท จำเลยที่ 2 มีกำหนด 8 เดือน และปรับ 6,000 บาท ลดโทษให้คนละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 6 เดือน และปรับ 4,500 บาท จำเลยที่ 2 มีกำหนด 4 เดือน และปรับ 3,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนดคนละ 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 (ที่แก้ไขใหม่) หากจำเลยทั้งสองไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 (ที่แก้ไขใหม่) ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสองไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 4 เดือน ต่อ 1 ครั้ง ภายในระยะเวลาการลงโทษ กับให้จำเลยทั้งสองกระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ มีกำหนด 24 ชั่วโมง ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัย ฟ้องโจทก์บรรยายครบองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 หรือไม่ เห็นว่า ความผิดตามมาตรา 151 บัญญัติว่า "ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาล หรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น ต้องระวางโทษ..." ส่วนฟ้องโจทก์ที่บรรยายว่า จำเลยที่ 1 ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและอนุมัติเบิกจ่ายเงินในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า (เหนือ) ปี 2558 ในงบประมาณ 390,000 บาท เป็นฟ้องที่เข้าใจได้แล้วว่าจำเลยที่ 1 มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการเงินที่เป็นงบประมาณซึ่งเป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา เพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า (เหนือ) ปี 2558 จึงมิใช่เป็นคำฟ้องที่ไม่ได้บรรยายเจาจงว่าจำเลยที่ 1 มีหน้าที่จัดการทรัพย์สินใด ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา

ดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย และฟ้องโจทก์ยังได้บรรยายถึงการกระทำของจำเลยที่ 1 ที่เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา ฟ้องโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 แล้ว เมื่อจำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ และพิจารณาประกอบพยานโจทก์ที่น่าสืบประกอบคำรับสารภาพแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการอนุมัติการใช้จ่ายเงินงบประมาณซึ่งเป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา ตามโครงการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า (เหนือ) ปี 2558 และใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา ซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 และการกระทำของจำเลยที่ 2 เป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 ประกอบมาตรา 86 ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ยกฟ้องข้อหาความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 จึงไม่ชอบ ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น เกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา ได้ความตามคำร้องของจำเลยที่ 1 ว่า หลังจากนายอำเภอเมืองตากมีหนังสือลงวันที่ 6 มีนาคม 2563 แจ้งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภาให้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทน 60,000 บาท โดยให้รับผิดชอบในอัตราเท่ากันรายละ 12,000 บาท และตามใบเสร็จรับเงินท้ายคำร้องได้ความว่า วันที่ 20 มีนาคม 2563 จำเลยที่ 1 ได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา 12,000 บาท และวันที่ 9 มิถุนายน 2563 จำเลยที่ 1 ได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภาอีก 48,000 บาท จึงเป็นการชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากการทำละเมิดของจำเลยที่ 1 ซึ่งโจทก์ไม่ได้แย้งเป็นอื่น จึงเห็นควรลงโทษขั้นต่ำสุดของกฎหมาย แต่ที่จำเลยทั้งสองแก้ฎีกาในทำนองให้การลงโทษจำคุกนั้น เห็นว่า พฤติการณ์กระทำความผิดของจำเลยที่ 1 เป็นการจงใจสร้างหลักฐานเท็จและเบิกเอาเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นไปเป็นเงิน 60,000 บาท โดยอาศัยโอกาสที่จำเลยที่ 1 เป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ต้องมีความรับผิดชอบบริหารราชการภายใต้หลักธรรมาภิบาล และต้องใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดินให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ด้วยความซื่อสัตย์และสุจริต แต่จำเลยที่ 1 กลับเป็นต้นเหตุให้เกิดการสูญเสียเงินงบประมาณของแผ่นดินโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ส่วนจำเลยที่ 2 มีพฤติการณ์ช่วยให้การกระทำความผิดของจำเลยที่ 1 เป็นผลสำเร็จ การกระทำความผิดของจำเลยทั้งสองจึงเป็นความผิดที่ร้ายแรง แม้จำเลยที่ 1 อายุ 71 ปี มีโรคประจำตัว และจำเลยที่ 2 ได้รายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ดังที่จำเลยทั้งสองแก้ฎีกา ก็ไม่ใช่เหตุผลเพียงพอที่จะรอกการลงโทษให้ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 และจำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 ประกอบมาตรา 86 ไม่ปรับบทความผิดตามมาตรา 157 ลงโทษจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 5 ปี จำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 3 ปี 4 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 2 ปี 6 เดือน จำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 1 ปี 8 เดือน ไม่ลดโทษปรับและไม่รอกการลงโทษ

องค์คณะ

สมชาย อุดมศรีสำราญ · ทวีศักดิ์ อุณนาทรรัตนกุล · ฉัตรชัย ไทรโชต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/52/2567>